

1. Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΕΙ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ

Μέσο: . . . . . ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 11/07/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 11/07/2023

Σελίδα: 6

Innews ΑΕ - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

Ευρωπαϊκό όνειρο

ΤΟΥ Π.Κ. ΙΩΑΚΕΙΜΙΔΗ

Η Ιστορία παρακολουθεί, προϋποθέσεις επιτυχίας

Ο Πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης και ο πρόεδρος Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν θα έχουν την Τετάρτη στο Βίλνιους/Λιθουανία την πρώτη συνάντησή τους μετά τις εκλογές με κύριο στόχο την επίτευξη ενός οδικού χάρτη για την εξομάλυνση/επαναπροσδιορισμό των διμερών σχέσεων (αποκατάσταση επικοινωνίας, θετική ατζέντα, ΜΟΕ, διερευνητικές συνομιλίες σε πρώτη φάση). Για να έχει η διαδικασία εξομάλυνσης προοπτικές επιτυχίας και οι δύο πλευρές θα πρέπει να εγκαταλείψουν παρωχημένες νοοτροπίες, ρητορικές, φοβίες, σύνδρομα, ακραίες θέσεις και οπωσδήποτε διεκδικήσεις (Τουρκία). Είναι σημαντικό ότι ο Πρωθυπουργός πηγαίνει στη συνάντηση επικαλούμενος το δόγμα Κένεντι, σύμφωνα με το οποίο «δεν διαπραγματεύομαστε από φόβο αλλά και δεν αποφεύγουμε τη διαπραγμάτευση επίσης από φόβο». Και ως συνολική ιδεολογική κατεύθυνση προβάλλει τον «πολυδύναμο εκσυγχρονισμό» (του Κώστα Σημίτη).

Η Ελλάδα είναι επομένως αρκετά ώριμη χώρα για να κατανοεί: πρώτον, η αναφορά ότι το μόνο θέμα που έχουμε να επιλύσουμε είναι η οριοθέτηση υφαλοκρηπίδας/ΑΟΖ μπορεί να είναι χρήσιμη πολιτικά αλλά από μόνη της δεν εξομαλύνει τις ελληνοτουρκικές σχέσεις σε βάθος. Το θέμα - κλειδί για την εξομάλυνση είναι το ζήτημα του εύρους των χωρικών υδάτων, όπως σταθερά (μου) έλεγε και ο αείμνηστος Β. Θεοδωρόπουλος (μοναδικό θέμα άλλωστε των διερευνητικών συνομιλιών μέχρι το 2013). Επομένως αυτό θα πρέπει με τον έναν ή τον άλλο τρόπο, άμεσα ή έμμεσα, να επιλυθεί (με διαπραγμάτευση ή διεθνή δικαιοσύνη, και ας το έχουμε αφαιρέσει από τη δικαιοδοσία ΔΔΧ).

Υπάρχει βέβαια η (αμφισβητούμενη) άποψη ότι άπαξ και έχουμε οριοθέτηση υφαλοκρηπίδας/ΑΟΖ δεν μπορεί να ακολουθήσει επέκταση χωρικών υδάτων και επομένως κλείνει με τον τρόπο αυτό το όλο θέμα. Κλείνει όμως; Προφανώς δεν μπαίνουμε σε διαπραγμάτευση γύρω από ζητήματα ελληνικής κυριαρχίας – έκνομες διεκδικήσεις της Τουρκίας (γκρίζες ζώνες, αποστρατιωτικοποίηση νησιών/κυριαρχία). Αλλά η θέση ότι υπάρχει μόνο «ένα θέμα για επίλυση» που σήμερα έχει κυριαρχήσει δεν ήταν ούτε η θέση του Κωνσταντίνου Καραμανλή (πρεσβύτερου) ούτε και πάντοτε του Ανδρέα Παπανδρέου. Ο Παπανδρέου είναι αυτός όντως που εισήγαγε τη θεωρία του «ενός νομικού θέματος προς διευθέτηση». Αλλά την εγκατέλειψε μετά το 1987 και την τότε μεγάλη κρίση και τον παρ' ολίγου πόλεμο με την Τουρκία. Δεύτερον, το σύνδρομο της στενής νομικιστικής, λεγκαλιστικής, φοβικής προσέγγισης αυτοπαγιδεύει. Σχεδόν όλα τα εξωτερικά, διμερή ή διεθνή, προβλήματα είναι στην αφετηρία τους νομικά. Αλλά πάνω απ' όλα είναι προβλήματα πολιτικά. Η Ελλάδα ως status quo «χώρα διεθνούς δικαίου» τείνει να υπερτονίζει τη νομική διάσταση των προβλημάτων και τον ρόλο του δικαίου εις βάρος της πολιτικής διάστασης. Το διεθνές δίκαιο είναι οπωσδήποτε η βάση μιας διαπραγμάτευσης. Αλλά το διεθνές δίκαιο (όπως και κάθε σύστημα δικαίου) έχει πολλές «καλή τη πίστι» αναγνώσεις και ερμηνείες και εφαρμόζεται με πολλούς τρόπους, με τη Δικαιοσύνη να έχει τον τελευταίο λόγο.

Οπως λ.χ. το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για το οποίο η Ελλάδα έχει καταδικαστεί πλειστάκις για εσφαλμένη εφαρμογή του από το Δικαστήριο της ΕΕ ή από το Δικαστήριο του Στρασβούργου και το ΔΔΧ για άλλες πτυχές του δικαίου. Τα προβλήματα λύνονται τελικά εντός μεν δικαίου αλλά με πολιτική βούληση, και αυτή χρειάζεται. Η συνάντηση γίνεται ακριβώς δώδεκα μέρες πριν από την εκατοστή επέτειο από την υπογραφή της Συνθήκης της Λωζάννης (24/7/1923). Η Ιστορία παρακολουθεί...

Για να έχει η διαδικασία εξομάλυνσης προοπτικές επιτυχίας, και οι δύο πλευρές θα πρέπει να εγκαταλείψουν παρωχημένες νοοτροπίες, ρητορικές, φοβίες, σύνδρομα, ακραίες θέσεις και οπωσδήποτε διεκδικήσεις (Τουρκία)

Ο καθηγητής Π.Κ. Ιωακείμης είναι πρώην πρεσβευτής - σύμβουλος ΥΠΕΞ, μέλος της συμβουλευτικής επιτροπής του ΕΛΙΑΜΕΠ και Research Associate LSE

Ο Νίκος Φιλιππίδης αποσιώζει με άδεια